

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie dyscyplinarnej radcy prawnego J. C.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
w dniu 20 sierpnia 2025 r.,
wniosku obwinionej
o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec
wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II ZSG 1/23,
na podstawie art. 29 § 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym
oraz art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 ustawy o Sądzie Najwyższym,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Obwiniona radca prawny J. C., powołując się na art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”), złożyła wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez sędziego Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec z uwagi na okoliczności towarzyszące jej powołaniu na sędziego oraz postępowanie po powołaniu.

W uzasadnieniu wniosku obwiniona wskazała na okoliczności dotyczące powołania sędziego Marii Szczepaniec na urząd sędziego Sądu Najwyższego, obszernie przytaczając liczne orzeczenia Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Ponadto, wskazała na drogę zawodową sędziego przed objęciem urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności sędziego).

Artykuł 29 § 9 u.SN stanowi, że wniosek inicjujący test niezawisłości i bezstronności sędziego powinien - pod rygorem jego odrzucenia bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 u.SN) - czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2). Skoro w założeniu ustawodawcy ów wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, wniosek powinien wskazywać okoliczności, do których odwołuje się art. 29 § 5 u.SN, tj.: 1) towarzyszące powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w szczególności ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej), 2) dotyczące jego postępowania po powołaniu (przykładowo czynności jurysdykcyjne, oświadczenia i wypowiedzi), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, 3) świadczące o tym, że tak ujęty deficyt niezawisłości bezstronności, może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (zob. np. postanowienie SN z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22, i powołane tam zarządzenia). Brak któregośkolwiek z tych trzech elementów musi skutkować uznaniem, że wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 29 § 9 u.SN.

Obwiniona nie podniosła żadnych okoliczności dotyczących postępowania sędziego Marii Szczepaniec po powołaniu na urząd sędziego Sądu Najwyższego, które mogłyby ewentualnie prowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności. Nie chodzi o to, że obwiniona we wniosku takich okoliczności nie wykazała, ale nawet ich nie zdefiniowała. W sposób oczywisty wniosek ten nie spełnia warunków formalnych z art. 29 § 5 i § 9 pkt 2 u.SN, a więc na podstawie art. 29 § 10 u.SN podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków.

Sąd Najwyższy co do odrzucenia wniosku orzeka w składzie jednoosobowym, co wynika z art. 30 § 2 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. Postanowienie w tym przedmiocie może więc być na ogólnych zasadach wydane przez sędziego sprawozdawcę (zob. np. postanowienie SN z 13 grudnia 2022 r., I ZB 60/22).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]